

Solení silnic a rostliny

seriál

**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

V minulosti se na úpravu silnic a chodníků v zimě používal hlavně šterk, hrubý popel či škvára. Při oblevách a na jaře byly pak města, domy, auta i lidé ušpiněni vrstvou prachu. I proto se teď nejčastěji používá k posypu sůl. Města jsou teď čistší. Vysypaná sůl se sice rozpustí a na první pohled není vidět, ale z přírody se hned neztratí.

Sůl používaná v zimě totiž nenápadně škodí nám všem. Pomalu leptá kůži, ať jsou to naše kožené boty nebo tlapky našich domácích mazlíčků. Nepříjemná je i ptákům, kteří slétají na zem za zapomenutým rohlíkem. Nejvíce ale posypová sůl škodí stromům u cest a chodníků. Sůl je chemicky sloučenina sodíku a chlórů, a ten škodí pupenům časně rašících stromů – lip a javorů. A jak se chlór do rostlin dostane? Velmi snadno. Sůl se rozpustí ve vodě a zasákne do půdy, kde se rozloží na chlór a sodík. Tento roztok se dostává kořeny do stromů a dalších rostlin. Příznaky jsou podobné jako při nedostatku vody, svinují se listy a jehličí se zabarví nejprve do žluta a poté do rezava a pak opadá.

Překvapivě ale některým rostlinám zvýšený obsah soli v půdě nevadí, dokonce je potřebují a nedokáží přežít tam, kde je soli v půdě méně. Těmto rostlinám se říká slanomilné rostliny. Na Valašsku je téměř nepotkáme, protože tady nejsou přirozeně žádná slaniska. Výjimkou je jedna rostlina, která využila solení silnic a začala se podél nich šířit. Roste pouze v úzkém pásu podél

silnic, dokud je půda nasycená solí ze zimního posypu.

Tou rostlinou je nenápadná tráva zblochanec oddálený (*Puccinellia distans*). Tato tráva tvoří porosty typicky šedozelelé barvy

podél okrajů solených silnic. Doma je v celé Evropě a najdeme ji i v severní Africe, v Asii a v Severní Americe. Zavlečen byl také na Nový Zéland. Zblochanec přirozeně roste jak na vnitrozemských slaniskách, tak i na slaniscích v blízkosti mořského pobřeží. Vyžaduje vlhčí slané půdy, ale dokáže přežít i na suchém stanovišti a zřejmě i díky této schopnosti se mu tak dobře daří podél solených silnic. Dnes už jej najdeme podél každé každoročně solené komunikace v celé ČR.

Autor: Jana Tkačiková, botanik Přírodovědného oddělení Muzea regionu Valašsko, Valašské Meziříčí